

forbindelse henvises til dommen i U.f.R. 1936, s. 430, hvor § 232 er anvendt på forevisning af utugtige billeder for 16-årige drenge, uanset deres samtykke.

Spørgsmål 6:

Ministerens kommentarer til det i vedlagte henvendelse fra dr. jur. Hardy Andreasen, Odense, anførte udbedes.

Svar:

Justitsministeriet kan — efter drøftelse med handelsministeriet, ministeriet for kulturelle anliggender og ministeriet for offentlige arbejder — besvare de enkelte punkter i henvendelsen således:

Pkt. I. Der ønskes klar lovhjemmel til at afslå registrering af varemærker, firmanavne, selskabsnavne, foreningsnavne, telegramadresser, skorstensmærker og rederiflag af pornografisk indhold.

I varemærkelov nr. 211 af 11. juni 1959, § 14, stk. 1, nr. 3, findes en udtrykkelig bestemmelse om, at et varemærke ikke må registreres, når mærket strider mod lov eller offentlig orden eller er egnet til at vække forargelse. En tilsvarende udtrykkelig bestemmelse findes ikke på de øvrige af de nævnte registreringsområder. Det må imidlertid antages, at man allerede på grundlag af almindelige retsgrundsætninger — altså uden at speciel lovhjemmel er nødvendig — vil kunne nægte registrering af varemærker, firmaer o. s. v., der fremtræder som lovstridige eller anstødelige, jfr. betænkning angående revision af skibsregistreringslovgivningen m. v. (nr. 134/1955) s. 30: „... må uden særlig lovhjemmel kunne nægte at registrere navne, hvor dette kommer i strid med anerkendte offentligretlige og privatretlige grundsætninger.“

Det kan ikke antages, at ophævelse af den almindelige forbudsregel i straffelovens § 234 vedrørende utugtige billeder m. v. vil medføre nogen ændring i denne retstilstand på registreringsområdet. Som der nærmere redegøres for nedenfor under pkt. II, vil der fortsat være straffebestemmelser, der beskytter den del af offentligheden, der ikke ønsker at blive udsat for pornografi, mod at blive denne påtvunget. Registrering af firmaer osv., hvor formålet vil være at anvende det registrerede navn over for offentligheden i al almindelighed — og ikke blot

over for personer, der i forvejen har samtykket i at blive udsat for disse indtryk — vil derfor også fremtidig kunne nægtes som stridende mod et anerkendt, offentligt hensyn.

Pkt. II. Der ønskes forbud imod at bruge forretningskendetegn, telegramadresser, foreningsnavne, institutionsnavne, annoncer og reklamer af pornografisk indhold — derunder i koncessionerede selskabers telefonbøger.

Efter justitsministeriets opfattelse er der ingen rimelig begrundelse for at anlægge en principielt forskellig vurdering af pornografiske tekster eller billeder, der anvendes f. eks. i forretningskendetegn eller som reklametekster, i forhold til andet pornografisk materiale. Den krænkelse, den uforvarende læser eller beskuer udsættes for i de tilfælde, hvor pornografien forekommer i forbindelse med firmabetegnelser o. lign., er ikke større end i tilfælde, hvor tilsvarende pornografiske udtryk eller billeder optræder i anden sammenhæng.

Som nævnt i pkt. 13 i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag vil straffelovens § 232 kunne anvendes over for den, der pånøder en anden synet af utugtige billeder. Bestemmelsen er også anvendelig over for tilsendelse af utugtige breve, jfr. *Hurwitz Spec. del*, s. 207.

Der henvises også i bemærkningerne til § 10, stk. 3, i Københavns politivedtægt og normalpolitivedtægten, der forbyder i huse at aflevere skrifter og billeder af anstødeligt indhold til andre end de beboere, der har afgivet udtrykkelig bestilling herpå, og politivedtægtsbestemmelsernes § 12, stk. 1, der — på eller ud til gader eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang — forbyder opsætning eller ombæring af plakater eller udstilling af skrifter eller billeder, når plakaterne, skrifterne eller billederne er af anstødelig karakter.

De nævnte bestemmelser vil også være anvendelige på tekster eller billeder, der anvendes som forretningskendetegn osv. Justitsministeriet finder ikke grundlag for herudover at foreslå bestemmelser, der sigter mod en særlig begrænsning i anvendelse af pornografiske udtryk i forbindelse med de omhandlede formål.

Det tilføjes, at ministeriet for offentlige arbejder specielt for så vidt angår post- og